

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 19. Malè ordinatorum pœna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

nec suspensionem incurri, nisi a scientibus censuram istam annexam esse adui quem exercet. Igitur a censuris istis perpetim arguunt ad irregularitatem ex delicto.

187 3°. censet in dubio facti, quando dabitur ad commissis aliquod ex his criminibus, quibus irregularitas est annexa, posse te, siante illo dubio, gerere pro non irregulari; solo excepto dubio facti de homicidio. Istud videri posset aequitati satis consonum. Quia odia sunt restringenda. Et dum partium iura sunt obscura, reo favendum. Et quia nulla irregularitas incurritur, nisi in casibus jure expressis, cap. si qui de sent. excom. Nusquam autem in jure exprimi videtur, dubium de aliis delictis, quam de homicidio, debere se gerere pro irregulari, sed de solo eo qui dubitat de patrato homicidio, cap. significasti & cap. ad audientiam de homicid.

188 Nihilominus preferenda est contraria sententia veterum Theologorum, quae & communis est Canonistarum, in eo utique dubio facti, in foro conscientiae, tutiorem partem esse sequendam in praxi, quidquid sit de foro exteriori. In foro namque conscientiae regula de tutiori parte in dubio sequenda procedit in omni materia, in qua subesse potest peccatum (uti coram Deo subesse potest, si quis irregularis, excommunicatus, &c. celebret) prout fuscè à nobis ostensum est. l. l. 11. probatque Pagnanus ad cap. ne imitarius de Constitut. n. 220. & seqq. & ad cap. ad audientiam de homicid. n. 2. & seqq. Et reverà regula, in qua se fundant Pontifices in cit. cap. significasti, & cap. ad audientiam, quòd utique in dubio, ubi veritur animae periculum, via sit eligenda tutior, generalis est, in omni materia procedens: cum sit juris divini & naturalis. Citati verò Canones significasti, & ad audientiam, sicut loquuntur in materia irregularitatis ex homicidio (quia ita contingit casus, quem ibi Pontifices resolvunt) decisionem tamen non deducunt ex speciali indecentia celebrandi post homicidium fortè commissam, sed deducunt ex dicta regula universalis juris naturalis & divini. Et idèd extendendi sunt ad latitudinem istius regulae, seu rationis. Quia quoad eumque ratio legis, vel canonis, est amplior vel generalior dicto, seu dispositio, tunc ad amplitudinem rationis extenditur ipsa dispositio. L. regula §. fin. ff. de jur. & fact. ignor. Et L. nomen debitoris §. fin. ff. de leg. 3. cum concord. Et hoc maxime procedit ubi agitur de securitate animae; tunc enim lex, etiam poenalis, dicitur favorabilis, & extendenda ex rationis identitate, ut in cap. penult. qui sibi sine legitimi, prout adnotarunt Holtiens. in fin. Andreas n. 5. & seq. Præpositus n. 3. Bartolus & Doctores in Auth. Sacramenta puberum C. si advers. vendit. Et ita citatos Canones intelligunt Expositores, ex eis regulam generalem colligentes, quòd in omnibus dubiis, spectantibus ad animae salutem, & ubi agitur de materia peccati, pars tutior eligenda sit. Ita Canonista apud Pagnanum ad cit. cap. ne imitarius n. 223. & cum ipsi S. Thomas, Scotus, Angelus, Sylvester, Fabiana, Navarrus, ibidem à Pagnano relati. Et verò cum ratio illa de tutiore parte eligenda, ad evitandum peccati periculum, expressa sit in Canone, ubicumque viget illa ratio, casus dicitur à jure expressus, ut ex Calderino consil. 147. Pagnanus ait ibidem.

189 4°. censet generatim, eos qui assistunt, aut interviunt agris, non debere quidquam profus apprehendere de irregularitate, eiusque periculo, dum charitatis causa eos, etiam in ultimo vita constitutos, movent in lecto, ut quietus cubent, vel edunt aut potam ipsis ministrant, &c. Sed de ista charitate, proximum exponendum esse periculo accelerando mortis, ut quietus cubet, &c.?

Tom. III.

In eo proinde sequendum quod n. 184. dictum est.

Ex dictis sequitur, Medicum, rationabiliter dubium, an aegrotus gravi sua culpa interierit, sine dispensatione ordinari non posse. Uti nec cum, qui cum abortum cum effectu procuraverit, dubius est an fetus esset animatus. Ita Caballotius n. 13. Qui etiam n. 14. bene observat, communem esse Canonistarum sententiam, dubium quidem facti homicidii à sacro ministerio cessare debere; sed propriis beneficiis spoliandum non esse. Quia Canones ad audientiam, & significasti, dubium irregularitatis effectum non extendunt nisi ad prohibendum sacrum ministerium.

§. VII.

Observanda circa irregularitatem ex infamia.

191 Inter irregularitates ex delicto, ea recenseri solent quae provenit ex infamia, quamvis infamia aliqua, do contingat absque vero delicto, licet non absque praesumptio. Siquidem infamia duplex est, una juris, quam ad sententiam Judicis contrahit, quisquis in iudicio Ecclesiastico declaratur reus criminis infamiam inducentis, vel in iudicio seculari, capitali poena, exilio, carcere, vel ad triremes damnatus est. Altera facti, quam gravia quaedam delicta suo auctori inurunt, dum notoria sunt, & pervulgata. Et haec tollitur notoria morum emendatione. Sed juris infamia solum tollitur Canonica purgatione, vel Apostolica dispensatione.

Utamque infamiam comitatur irregularitas, ut constat ex can. infame 6. q. 1.

193 Quamobrem innocens, si, falsis testimoniis, praesumptionibus, & probationibus oppressus, damnatus fuerit ut reus criminis, suo auctori infamiam inferentis, tenetur in foro exteriori pro irregulari se gerere, quousque innocentiam suam probaverit, & sententia legitimi Judicis fuerit abolita, vel à Sede Apostolica dispensatus. Quod donec consecutus fuerit, judicatur incapax Ordinis, beneficiorum & jurisdictionis 2. q. 5. per totam, & toto tit. de purgat. can.

194 Proinde si quis exilio damnatus fuerit ob stuprum, etiam si infontem & per calumniam oppressum contulerit, debet se in foro exteriori pro irregulari gerere. Sicut & ille, qui in Monasterio suo carcere damnatus, & reclusus fuit, quamdiu integra manet sententia, etiam si eam iuquam esse causetur. Videri possunt Caballotius n. 3. & Natalis Alexander a. 10.

CAPUT XIX.

Mali ordinatum poena.

195 PRIMO suspensionis poenam incurrit, qui ab alio Episcopo sine dimissionis proprii Ordinarii majores Ordines suscipit. Pius II. extrav. cum ex factorum. Quae quidem suspensio durat usque dum proprius Episcopus usum Ordinis ipsi permittat.

196 2°. perpetua suspensionis poenam ipso facto incurrit, qui sacrum Ordinem ante legitimam aetatem scienter suscipit. Pius II. ibidem. Secus si bona fide secutus fidem parentum. Quo tamen casu mortaliter peccabit, & irregularitatem incurret, si, errore detecto, ante legitimam aetatem actum Ordinis exereverit. Ita Navarrus, Marchantius & alii contra Layman, Eicobarium, Gobat.

197 3°. eandem suspensionem incurrit, qui se ordinari permittit extra tempora, ita ut sacro Ordine taliter suscepto ui licite non possit. Pius II. ibidem.

198 4°. qui duos sacros Ordines uno die suscipit, incurrit suspensionem sententiae ferendae, non latae. Cap. Litteras de temp. ordin. Suspensionem

0000

- (inquam) ab exercitio posterioris, non prioris Ordinis: utpote quem legitime suscepit.
- 199 5°. qui scienter ordinatus est cum ficto titulo beneficii, vel patrimonii, vel paupertatis religionis, est ipso jure suspensus, ut constat ex dictis n. 124. & seqq. Et idem aliqui censent de eo qui ordinatus est cum vero quidem titulo; cum eo tamen, à quo illum accepit, pactus est, quòd statim post Ordinationem illum ipsi resignabit vel restituet. Sed de eo vide quæ dixi n. 125.
- 200 6°. qui per saltum est promotus, ipso jure suspensus est ab executione Ordinis taliter suscepti; & irregularis, si eum exerceat. Ita Alexander II. can. *solicitudo* dist. 52. & Innocentius III. cap. *littera* extr. de Cler. per salt. promot. Nec taliter promotus ascendere potest ad alium superiorem Ordinem, ut ostendit Palao de censur. disp. 4. p. 10. §. 1. n. 9. post Navarrum, Suarez, &c. Cum ipsis tamen, *si non ministraverint, Episcopus ex legitima causa potest dispensare.* Tridentinum sess. 23. c. 14.
- 201 7°. prædictæ poenæ incurruntur ab Episcopo, scienter ordinante eos, de quibus supra. Videri potest Bonacina de censur. disp. 3. q. 2.
- 202 8°. qui suspensus, aut excommunicatus, exercet actum proprium Ordinis sacri; obnoxius est irregularitati. Quisquis enim censuras incurfas non servat, divina Officia, vel propria Ordinis exercendo, irregularis efficitur.

CAPUT XX.

Si ante Ordinum collationem Episcopus palam protestetur, se non intendere ordinare eos, qui talem vel talem habent contra Canones defectum, eum defectum habens valide eundem ordinatur.

- 103 Ita Dicastillo to. 1. in 3. p. tr. 1. disp. 3. dub. 9. n. 187. Caballus Jur. Can. Theor. & Prax. l. 6. c. 16. n. 15. Ludovicus Bail in examine ordinandorum. Henriquez in Sum. l. 2. c. 8. addens in Commentario litt. E. Theologos & Canonistas in facti contingentia ita sentisse.
- 204 Et ratio prima est, quia Episcopus ille per proprium Ordinationis actum talem intentionem revocare censetur; non solum quia censeri non potest velle gravissimè peccare (uti peccaret contra Ecclesiæ consuetudinem taliter procedendo, horrendisque inconvenientibus occasionem dando) sed & quia jus declarat irritam esse protesta-

tionem illius, qui protestationi illi proprio actu ex post facto contravenit, cap. *solicitudinem* de appellat. & cap. *olim causam* juncta Glossa de censib.

Et idè qui, post factam protestationem, quòd omnia quæ dicit, vel faciet, non faciet animo contrahendi matrimonium, si postea publicè dicat: *consentio in te*, in illo casu Ecclesiæ judicare debet pro matrimonio, inquit Glossa in cap. *sua nos v. mulierem* de sponsalib. quia (inquit) recurrendum est ad communem verborum intelligentiam, & potuit recedere à prima voluntate. Ita etiam Joannes Andreas ibidem.

Secunda ratio petitur ex horrendis, quæ aliis sequerentur, inconvenientibus. Nisi enim verum esset quod diximus, omnes Missæ Sacerdotis taliter ordinati forent invalidæ, sicut & omnes Consecrationes, Extremæ Sunctiones, absolutiones, Ordinationes (si talem fieri contingat Episcopum) & consequenter innumeræ sequerentur animarum strages, & perditiones.

Et idè talem protestationem valdè improbat Card. de Lugo to. 1. in 3. p. disp. 8. n. 119. Camque in dubio, utrum Episcopus tam horrendis inconvenientibus occasionem dare, & contra communem aliorum omnium Episcoporum consuetudinem agere velit, præsumendus non sit id velle: idè in dubio, an in casu proposito in actu exercito Ordinationis hoc velit, præsumendus non est velle, sed factam protestationem revocare, solumque eam fecisse ad terrendos supradictos, nisi contrarium in actuali Ordinatione, mente exprimat, exprimentique, seu priorem intentionem retinendi gravissimam habeat causam, v. g. si intellexisset unum vel plures ex schismaticis vel hæreticis, qui Episcopos & Sacerdotes à Catholicis ordinatos, pro certò ordinatis habere volunt, latère inter Candidatos Ordinum. Tunc enim gravissimam haberet causam impediendi validam Ordinationem ipsorum. Valdè proinde ac licitè dicere posset: nemo ex talibus hæreticis, vel schismaticis, v. g. Hussitis, vel Presbyteranis accedat; nec enim nostra est, nec erit intentio talibus conferendi characterem Episcopalem, Sacerdotalem, &c. Videri potest Navarrus consil. l. 1. de tempor. ordin. ubi rectè statuit, quòd si reverà, dum actu applicat materiam & formam Ordinis, non intendit ordinare. non valet Ordinatio, defectu intentionis in Ministro; in dubio tamen non esse ordinari præsumendum quòd id intendat in actu exercito Ordinationis, quia graviter peccaret, si haberet.

LIBER OCTAVUS

AMOR PROCREANS COLONOS ECCLESIE TRIUMPHANTIS

Sive

DE SPONSALIBUS ET MATRIMONIO.

Matrimonii institutionem, effluviu[m] esse divini amoris erga genus humanum, solus ille nescit, qui nescit à quo, & qualiter Matrimonium primitus fuerit institutum; ad quid significandum fuerit institutum; ad quam sublimem dignitatem à Christo fuerit elevatum; quam uberes, quamque divino amore digni fructus illius. Uque adèd honorabile divinus amor fecit connubium, ut nihil prætermiserit, quo illud commendaret, ut nihil verò Matrimonium, nisi divinus amor primitus instituit? Et quando instituit? An non tempore

amoris, cum Protoparentes, adhuc Deo chari adhuc innocentes, necdum à Deo exales, in deliciis adhuc erant Paradisi? Tunc divinus amor immisit sporem in Adam: *cumque obdormisset, tulit unam de costis ejus... & edificavit... castam, quam tulerat de Adam, in mulierem: & adduxit eam ad Adam. Dixitque Adam, hoc nunc os de ossibus meis, & caro de carne mea.* Et acceptans sibi datam divinitus in uxorem, prophetavit, dicens: *quamobrem relinquet homo patrem & matrem, & adheret uxori sue, & erunt duo in carne una.* Nec solum agnovit tunc divinum